

Na koru 3 stare slike:

1. Zelo velika iz 1. pol. 18. stol. Zadaaj draperija z zelenim zastorom, na desno pogled na pult s knjigami in križem - Spredej v sredi kleči nuna, ki ji Marija na levi obeša verižico okrog vratu, od zad pa ji obeša sv. Jožef bel prt s svetno ornamentiko. Zgoraj skupina angeljev z gorečim srcem, *na isti strani* sulico žebljem in cvetečo lilijo. Razmeroma dobra. Vsekakor pa zanimiva.

2. Slika svetleče sv. Ursule z razprštrtim plaščem pod njim pa zbor devic z biseri v lasih in oklepih čez pas. Zelo gorba, zač. 18. stol.

3. Slika Marije zaščitnice s plaščem, stoji na dveh stopnjicah. Arono na glavi, žezlo v desni, na levi dete s krstom na glavi in cveticami v rokah. Pod plaščem na levo cerkveni stanovci s papežem na čelu, na desno svetniki z vladarjem in knezi, spredja duhovnik v črni halji (jezuit) V ozadju dve ženski glavi z zanimivimi pokrivali. Ena ima bogato belo avbo, druga preprosto črno avbo s špicami po robu.

Stele, L, 26.3.1929, str. 5 - 5.

Podstrešje cerkve: Razmeroma dobra skulptura 1. pol ali srede 18. stol. 3 m³ nihi, močno razgibana Marija in Janez izpod križa.

2 relikviarja v obliki doprsnih podob s srčkastim izrezom.

Veliki duhovnik in žena, bržkone iz starega testamenta. (Palmatika duhovna, baročna ornamentika.)

2 močno razgibano, drag oblečeni svetniki istega dela kot vel. duhoven.

Dve veliki moški močno razgibani figuri, ter sedeča žena brčkone sv. Ana.

Čepo rezljano predrt rokoko krilo kekega oltarja.

6 velikih, ena velika sedeča in 5 manjših figur.

Stele, L, 27.3.1929, str.9' - 10.

Poročilo iz l.1784 pravi, da je potrebno v Frankolovem ustanoviti župnijo. Ker je dotedanja kapela premajhna naj bi se postavilo novo cerkev. Ker o resničnosti tega poročila govore župnijske knjige, ki so od l.1787.

č.c.sv. Jakoba je bila zgrajena l.1789. Je 18 klafter dolga, 7 klafter široka, kor ima obokan, v ladji štukature na stropu.

L.1824 je bila ladja povišana. Dve leti preje pa so razširili zakristijo.

L.1826 je dobila tudi ladja obok.

Oltarji so prinešeni iz opuščene kartuzije Zajc.

L.1789 je imela c. dva oltarja: l.sv. Jožefa v prez bit in sv. Križa v ladji na epistelski strani. ~~L.187~~ Koncem 19.stol. je dobila c. nov ~~oltar~~ vel.oltar sv. Jožefa in dva nova str. oltarja, desno sv. Terezije in levo sv. Antona. Od prvotnik oltarjev iz kartuzije je ostal samo še oltar sv. Križa.

Prižnica naredil l.1843 kipar Josef Brenko, vulgo Mastnak.

Zvonovi: Prvi zvonovi iz dominik.sam. v ~~Neukloster~~ Neukloster niso prišli v Frankolovo, zato je c. dobila pozneje dva zvonova 10 center težka iz ~~exxx~~ neke opuščene c. (am Draufelde), ki sta bila ulita l.1672 tretji zvon iz l.1800 ulil Johann Steinmetz v Celju. L.1874 dobila c. popolnoma nove zvonove iz livarne Ignaca Bilzer iz Wiener - Neustadt. To so trije zvonovi težki 2675, 1456 in 713 funtov.

Župnijsko poslopje postavljeno l.1788. L.1874 prezidano in restavrirano.

Ign.Orožen Das Dekanat Neukirchen, l.1893, str.527-533.

Fara, posvečena sv. Jožefu Patronat strassburški kapitelj.

Narobe orientirana cerkev stoji v zaselku ob državni cesti v n. v. 316m.

Viri in literatura: Ing. Orožen: Bistum und Diözese Lavant VIII. Dekanat Neukirchen, Maribor 1893; Kons. Por. ZUZ IX; Avg. Stegenšek: Dekanija Konjice, Maribor 1909; Avg. Stegenšek: Kirchliche Einrichtungsstücke aus der Kartause Seiz, Kirchenschmuck, 1905.

Cerkev sestavlja^{ajo} pravokotna ladja s prezidanim prizmatičnim zvonikom in stranskima prostoroma, ki sta nekoliko ožja od ladje, nekoliko ožji in nižji, 3/8 zaključeni presbiterij ter na jugu mu prizidana nadstropna zakristija. Gradnja je kamenita, ometana. Streha sedlasta, strešasta, pultasta, škrljeva; zvonikova ulomljena 8:strano piramidasta, škrljeva. Zvonik je nizek in sega komaj nad ladjino streho, vsa stavba pa je velika in preprostejša, jožefinskega videza.

Zunanjščina: Fasada je kot vsa cerkev brez pravega talnega zidca, venčni zidec pa je preprost, konkaven. Nosijo jo 4 lizene, katerih zunaji par pa en face ni opazen, ter greda, na kateri piše POSVEČENA 1789. V zvonikove delu fasade, ki rahlo iztopa, si slede preprost pp portal z visoko nameščenno, profilirano gredo, pp okno ter na vrhu 4 ppk zvonove line. Zvonikove stene zaključuje profiliran venčni zidec, ki se na sprednjih 3 straneh nad urnimi kazališči polkrožno usločuje. Oba prizidka pokrivata pultasti strehi, katerih vrh povezuje preko zvonikove fasade profiliran zidec. Nerazčlenjeni ladjini podolžnici poživljajo po 3 pp okna, ki so zelo visoko nameščena. V južni ladjini podolžnici je v sredini preprot pp portal, poleg pa vzdignjen preprot ppk epitaf, katerega sta postavila zakonca Jožef in

Mica Wrenk svojima l. 1848 in 1849 umrlima otrokoma. Južni prizidek ima v južni steni 2 pp okni postavljeni eno nad drugim. Presbiterij ima v severni podolžnici eno pp, v zaključku pa 3 ppk okna. Zakristija ima v zapadni steni pp portal, v južni pa po 2 okni v vsaki etaži.

Notranjščina: Tlak je sestavljen iz velikih kamenitih plošč, za stopnico višji presbiterij pa ima črno-bele cementne ploščice. Zidana pevska empora počiva na 2 parih slopov, postavljenih eden za drugim, ter ima le eno balustradno ograjo.

Zvonica je kapasto obokana, v desnem prizidku so stopnice na emporo in podstrešje, v levem, ovalnem in ravno stropanem, pa shramba. V prvem emporinem nadstropju se prostorna razporeditev ponovi.

V ladjinem tlaku je vklesana letnica 1889. Ladjine stene členijo 2 para celih, kombiniranih in 2 para polovičnih kombiniranih slopov, ki so povezani vzdolž sten in preko ladje z loki ter nosijo 3 mogočne kapaste kupole.

Pod vzdolžnimi loki nastajajo nekake plitve kapelice, v katerih so nameščeni 3 stranski oltarji ter prižnica.

Preprosti slavlolik je nekoliko potlačen ppk ter izredno širok.

Presbiterij pokriva kapasta kupola, ki je nižja od ladjinih. Nosi jo prečna oproga, za katero sledi polkrožen apsidalen zaključek. Iz presbiterija vodi na levo preprost po portal, nad katerim se odpira oratorij z 2 popu linama v presbiterij.

Vso cerkveno notranjščino je marmoriral in dekorativno poslikal Fr. Vipotnik l. 1928.

Oprava: Glavni oltar je izdelek Jožefa Vrenka iz let 1850-1870. Je velik, držan v baročni tradiciji-toda renesančno koncipiran. Deli se v 2 dela. Spredaj je trebušasta menza s tabernakljem, ob katerem klečita 2 keruha.

Tabernakelj flankira arhitektura, sestavljena iz 3 parov stebrov in polnih sten nad prehodnima lokoma, na katerih stojita figuri Petra in Pavla. Ločenao zadaj stoji drugi nastavek s parom stebrov, osrednjo niso z Jožefovim kipom in ob strani z Marijo in Anjo. Prednji in zadnji del nastavka povezuje globok, kasetirani lok, ki nosi spredaj nekako atiko z BO, efebi, angeli in 2 vazama. Oltar je kot že rečeno delo Jožefa Vrenka. Anin kip je iz Konjic, kipa Jožefa in Marije sta delo Jakoba Gschiel, kipa Petra in Pavla sta še baročna. Zadnjič je oltar obnovil l. 1951. Franc Zamuda.

Ob slavlouku je nameščena okrogla prižnica z bogatim baldahinom, na kateri se mešajo baročni in klasicistični stilni elementi v zanimivo kombinacijo, ki je tipična za naše podobarstvo l. pol. 19. stol. Prižnico je izdelal Jožef Vrenko-Mastnak l. 1843., popravil pa Fr. Zamuda leta 1951. Napis: Joseph Wrenk vulgo Mastnag pinxit den 10. Juny 1843.

Nasproti prižnice stoji oltar sv. Križa. Tvori ga trebušasta menza s tabernakljem, visoka predella, ki je konkavnega tlorisa in dvakrat volutasto stopa v prostar, tvorač bazi za kipa Janeza in Marije. Osrednja skupina Križanega z 2 angeloma z arma Christi se reliefno razvija pred ravnim ozadjem, katerega flankirata v precejšnjem razmaku stebra z kosoma ogredja. Osrednji del nastavka se končuje kot atika, obrobljena z volutama, na katerih sedita 2 putta in 2 efeba. Ves oltarni nastavek je delo Jožefa Vrenka, medtem ko je delovna skupina kvalitetno baročno delo iz l. pol. 18. stol., izdelek tkzv. Liškega mojstra. Figure so sorazmerno dolge, njih draperija je razgibana, izrazi so poglobljeni.

Oltarja MB in Antona puščavnika sta izdelek Jožefa Vrenka iz let 1850-70. Delana sta v baročni tradiciji, imata v predelli vdolana tabernaklja ter v atiki reliefni skupini Jezusa v templju in Bega v Egipt. Kvaliteta je podobarska, posebno značilne so izredno majhne glave figur. V marijinem oltarju je glavni kip iz l. 1939., medtem ko se nekdanji Terezijin kip

nahaja na slavaloku.

Orglje so baročnega koncepta toda klasicistično preprosto okrašene z amaforo in 2 vazama. So iz 1. pol. 19. stol.

Križev pot je tisk, zakristijska omara iz konca 18. stol. je polomljena.

Ena spovednic je bogata, neogotska ter je iz Sv. Jožefa v Celju.

Lepih je 19 cerkvenih klopi, ki imajo stranice bogato izrezljane v baročni maniri, a so novejše.

Oprema: Na južni ladjini steni visi velika pps slika, o. pl., ki predstavlja sv. Terezijo. Karmeličanka kleči v prostorni dvorani, v kateri se v ozadju vidi poleg okna mizica s križem in Marijino podobo. Obiskala sta jo Marija in Jezus. Marija pristopa iz leve strani in ji polaga okoli vratu zlato, z dragimi kamni posuto verižico, Kristus pa stoji na desni in drži v rokah belo, z mladikami in cvetlicami pretkano zagrinjalo. 4 angeli, ki obkrožajo to skupino, držijo razne simbole: pero, srce, puščico, žebelj, lilijo, in palmovo vejico. Slika je srednje kvalitete, iz 1. pol. 18. stol. ter verjetno iz žičke kartuzije enako, kot deizisna skupina Križevega oltarja.

V oratoriju visita sliki, o. pl., v zgoraj konkavno-konveksno zaključenih okvirjih, ki predstavljata Uršulo z 10.000 devicami in Marijo zaščitnico človeštva. Obe sliki, ki sta bili popravljeni l. 1880, sta iz žičkega samostana, ter preprosti deli 17. stol.

Istotam se nahaja tudi kamenita svetničina glava, zelo kvalitetno delo iz 1. pol. 18. stol., verjetno tudi iz žič.

Zvonik: Zvonova sta KID-ova, železna.

Podstrešje: Oboki so opečni. Ladja je bila prvotno ravno krita in nižja.

Takrat je gledalo precej zvonika iznad njene strehe. Ko so ladjo obokali, so jo tudi precej dvignili, tako da zvonik komaj moli nad njeno streho.

Resume: Cerkev je bila zgrajena med leti 1787-1789. Imela je obokan presbiterij in ravno krito ladjo. Leta 1822. so zakristiji nadzidali oratorij, l. 1827-28 pa dvignili in obokali ladjo ter prizidali oba predvidka in uredili cerkveno fasado. Opravo, ki je imela v začetku iz opuščenega samostanske cerkve v Žičah, je po sredini 19. stol. zamenjala z novo Vrenkovo, ki še danes krasi cerkev.

Okolica: Pokopališče severno cerkve je bp.

Župnišče je bilo zgrajeno l. 1788., a l. 1874. deloma prezidano.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana.

Ostalo: V Verpetah jugozapadno gradiča Sternstein se nahajajo v nekdanjem grajskem parku razvaline grajske kapele sv. Trojice, ki je bila pravokotne oblike in pravilno orientirana. Podrla so jo l. 1862., ko so gradili sedanjo šolo.

Nekoliko severno Frankolovega je topel izvir, ki je zajet v mali kopalni bazen ter je gotovo turistično zanimiv.

Južno Frankolovega stoji ob državni cesti čepa poznobaročna kapela, ki je sedaj posvečena Ľurški MB, a je gotovo še vsaj iz začetka 19. stol. V Bukovju stoji Bezenškova kapela, na domačiji po domače pri Pinterju je vzidana spominska plošča Antona Bezenška (1854-1915), docenta v Sofiji in znanega stenografa.

Opombe: Pri kmetu Landekerju pod Lindekom se hrani rimska plošča s satastim motivom iz pohorskega marmorja. Plošča je fragment večjega rimskega

spomenika, verjetno stropne plošče, ter je prinešena. Hiša je bivša grajska pristava, ki je danes še 4 x 3 osna, a je njen severni del podrt. Včasih je hišo obdajalo obzidje, katerega ostanki so vidni okoli stavbe. Poleg hiše stoji velika turška lipa z 1.5m premera. Nad Bukovjem, odkjer je bil doma Bevenšek, stoji na jasi čerin velika turška lipa.

J. Curk, Celjska topografija, rkp. str. 30-32, (zapiski 1956)

In der Pfarrkirche von Sternstein befinden sich auf dem Dachboden die Statuen von ehemaligen Hochaltar der Kartause. Der Altar scheint einen reichen Aufbau mit vier Säulen in der Hauptetage und vier gewundenen Säulchen in der Attika gehabt zu haben. Dazwischen waren Statuen und auf der Predella vier Reliquiare in Form von Brustbildern aufgestellt, und war etwa in folgender Weise:

Attika: Heil Barbara - ein heil. Kartäuser - (?) - ein heil. Kartäuser - heil. Lucia.

Hauptteil: heil. Joachim - heil. Anna mit Maria - (?) - heil. Elisabeth mit Johannes - heil. Zacharias.

Predella: heil. Johannes der Täufer - heil. Petrus - Tabernakel - heil. Paulus - heil. Johannes Ev.

Die Statuen sind meistens gut gearbeitet, für unseren Geschmuck aber wegen ihrer gewundenen Stellungen und der überreichen Faltengebung zuwider. Wo diese ekstatischen Bewegungen mit der abgebildeten Person irgendwo harmonieren, da dürften auch wir dem Künstler nicht unsere Anmerkung versagen. Da zu einem der Reliquiare eine herzförmige Nische im Pfarrhof vorhanden

ist und ~~bei~~ ein Agnus Dei von Innozenz XIII. (1721 - 1724) enthält, so ist dieses Brustbild und wahrscheinlich auch der ganze Altaraufsatz nach dem Jahre 1722 angefertigt worden, denn die Päpste pflegen an den ersten Ostern ihres Pontifikats solche Agnus Dei zu weihen.

Aug. Stegenšek: Kirchliche ^{ss}Einrichtungsstücke aus der Kartause Seiz,
Der Kirchenschmuck, 36. Jahrgang. Nr. 1. - S. 13.,